

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ

(महाराष्ट्र शासन अंगिकृत)

जा.क्र. मऔविम/मुनि/ ८४३३०१ /२०२१

दिनांक : ३०/०६/२०२१

विषय : महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या कार्यक्षेत्रातील नाजकधा कलम २० अन्वये औद्योगिक प्रयोजनार्थ सूट देण्यात आलेल्या जमिनीबाबत.

- संदर्भ:-**
- १) शासन निर्णय क्र.नाजक १००७/प्र.क्र.२२२/नाजकधा-२ दिनांक २१/११/२००७
  - २) शासन निर्णय क्र.नाजक २०१८/प्र.क्र.०५/नाजकधा-२ दिनांक ०३/०२/२०१८
  - ३) महामंडळाचे परिपत्रक क्र. मऔविम/मुनि/B८३२५९/२०१९ दिनांक ११/०६/२०१९
  - ४) शासन निर्णय क्र.नाजक २०१८/प्र.क्र.५१/नाजकधा-१ दिनांक ०१/०८/२०१९
  - ५) महामंडळाचे परिपत्रक क्र. मऔविम/मुनि/C१७४२७/२०२१ दिनांक २८/०४/२०२१
  - ६) शासन निर्णय क्र. नाजक-२०१८/प्र.क्र.५१/भाग-२/नाजकधा-१ दिनांक २३/०६/२०२१

नागरी जमिन (कमाल धारणा व विनियमन) अधिनियम, १९७६ कलम २० अन्वये औद्योगिक घटकांना तसेच मोकळ्या जमिनींना औद्योगिक प्रयोजनार्थ वापर करण्यासाठी संपादनापासून सूट देण्यात आलेल्या जमिनीच्या हस्तांतरासाठी शासन निर्णय दि. ०३/०२/२०१८ आणि दि. ०१/०८/२०१९ अन्वये निश्चित करण्यात आलेल्या धोरणाच्या अनुषंगाने महामंडळाने संदर्भ क्र.३ व ५ वरील परिपत्रके निर्गमित केलेली आहेत.

उपरोक्त संदर्भ क्र.६ अन्वये महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या कार्यक्षेत्रातील नाजकधा कलम २० अन्वये औद्योगिक प्रयोजनार्थ सूट देण्यात आलेल्या जमिनीबाबत प्राप्त शासन निर्णयानुसार दि. ०३/०२/२०१८ चा शासन निर्णय अधिक्रमीत करुन अशा जमिनीबाबत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आलेला आहे :

१. औद्योगिक प्रयोजनार्थ सूट दिलेल्या जमिनीचे वापर प्रयोजन न बदलता केवळ औद्योगिक प्रयोजनासाठी हस्तांतरित केल्या जाणार असतील व जमिनीच्या इतर हक्कात घेण्यात आलेली 'नाजकधा कलम २० अन्वये औद्योगिक प्रयोजनार्थ सूट खालील क्षेत्र' ही नोंद कमी करण्याची आवश्यकता नसेल तर कलम २० अन्वये सूट देण्यात आलेल्या जमिनीसाठी नाजकधा अंतर्गत हस्तांतरण शुल्क वसूल करण्याची आवश्यकता नाही.
२. नाजकधा कलम २० अन्वये औद्योगिक प्रयोजनार्थ सूट देण्यात आलेल्या जमिनीचे अन्य प्रयोजनार्थ वापर / हस्तांतरण होणार असेल तर शासन निर्णय दि. ०१/०८/२०१९ मधील तरतुदीनुसार वसूल करण्यात येणाऱ्या अधिमूल्याच्या (१५%) रकमेपैकी ६०% रक्कम शासनाकडे तर उर्वरित ४०% रक्कम एमआयडीसीकडे जमा करण्यात येईल. अशा जमिनीच्या इतर हक्कातील 'नाजकधा कलम २० अन्वये औद्योगिक सुटी खालील क्षेत्र' हि नोंद कमी करण्यात येईल व जमिनीचा विकास औद्योगिक विकास महामंडळाच्या अटी व शर्तीनुसार तसेच विकास नियंत्रण नियमावलीमधील तरतुदीनुसार करण्यात येईल.
३. औद्योगिक प्रयोजनार्थ कलम २० अन्वये सूट देण्यात आलेल्या जमिनीबाबत शासन निर्णय दि. ०१/०८/२०१९ नुसार निश्चित होणारे अधिमूल्याच्या रकमेपैकी शासनाकडे जमा करावयाची

60% रक्कम प्रथम शासन निर्णय दि. 10/10/2019 अन्वये निश्चित करण्यात आलेल्या लेखाशिर्षामध्ये जमा करण्यात येईल, तर उर्वरित 40% रक्कम महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या लेखाशिर्षामध्ये जमा करण्यात येईल. याकरीता शासनाने मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांना प्राधिकृत केले आहे.
सदरहू परिपत्रक मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी मऔविम यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे. सर्व संबंधितांनी उक्तशासन निर्णयाची उचित नोंद घेवून त्यानुसार कार्यवाही करावी.
सोबत : शासन निर्णय दि. 23/06/2021

AVINASH
BHALCHAND
RA PATIL

Digitally signed by
AVINASH
BHALCHANDRA PATIL
Date: 2021.06.30
12:03:21 +05'30'

मुख्य नियोजक
मऔविम, मुंबई-93

प्रत माहितीसाठी सादर

1. मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, मऔविम, मुंबई - 93

प्रत सस्नेह अग्रेषित

1. सर्व विभाग प्रमुख, मऔविम
2. मुख्य अभियंता, मऔविम, मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद

प्रत माहितीसाठी

1. सर्व अधिक्षक अभियंता / वरिष्ठ नगर रचनाकार, मऔविम
2. सर्व कार्यकारी अभियंता / प्रादेशिक अधिकारी / सहयोगी रचनाकार, मऔविम
3. सर्व उप अभियंता / उप रचनाकार / विनिप्रा मऔविम
4. कार्यालयीन आदेश धारिका / सुरक्षित धारिका

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास
महामंडळाच्या कार्यक्षेत्रातील नाजकधा
कलम २० अन्वये औद्योगिक प्रयोजनार्थ
सूट देण्यात आलेल्या जमिनीबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक: नाजक-२०१८/प्र.क्र.५१/भाग II/नाजकधा-१

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

तारीख : २३ जून, २०२१

वाचा :-

- १) शासन निर्णय क्र.नाजक-२०१८/प्र.क्र.५/नाजकधा-२, दि.३.२.२०१८
- २) श्री.बी.एन.श्रीकृष्णा व श्री.बी.एन.मखिजा यांच्या द्विसदस्यीय समितीचा दि.९.८.२०१८ रोजीचा अहवाल.
- ३) शासन निर्णय क्र.नाजक-२०१८/प्र.क्र.५१/नाजकधा-१, दि.१.८.२०१९
- ४) शासन निर्णय क्र.नाजक-२०१८/प्र.क्र.५१/नाजकधा-१, दि.१०.१०.२०१९

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने नागरी जमीन (कमाल धारणा व विनियमन) अधिनियम, १९७६ हा नाजकधा निरसन अधिनियम, १९९९ अन्वये निरसित केला असून, उक्त अधिनियम राज्य शासनाने दि.२९.११.२००७ रोजी स्विकारला आहे. निरसन अधिनियमान्वये मुळ अधिनियमातील कलम २० खालील सुटीचे आदेश (Exemption orders) व त्याखालील कार्यवाही तसेच कलम १०(३) व १०(५) अन्वये संपादित केलेल्या जमिनींवरील कार्यवाही संरक्षित आहे.

नाजकधा कलम २० अन्वये सूट देण्यात आलेल्या जमिनी विकसनासाठी उपलब्ध होण्याकरीता आवश्यक उपाययोजना सुचविण्यासाठी गठीत केलेल्या द्विसदस्यीय समितीने दि.९.८.२०१८ रोजी सादर केलेला अहवाल व त्याअनुषंगाने मा. सर्वोच्च न्यायालयाने अपिल क्र.५५८/२०१७ मध्ये दि.२.७.२०१९ रोजी दिलेला न्याय निर्णय विचारात घेवून दि.१.८.२०१९ च्या शासन निर्णयानुसार धोरणात्मक निर्णय घेण्यात आला आहे. सदर निर्णयाच्या पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या कार्यक्षेत्रातील औद्योगिक घटकांना भाडेपट्याने दिलेल्या नाजकधा कलम २० अन्वये औद्योगिक प्रयोजनार्थ सूट देण्यात आलेल्या जमिनीबाबत उद्योग ऊर्जा व कामगार विभागाने दर्शविलेली सहमती विचारात घेवून मंत्रीमंडळ मान्यतेने खालीलप्रमाणे शासनाने निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या कार्यक्षेत्रातील औद्योगिक घटकांना भाडेपट्याने दिलेल्या व नाजकधा कलम २० अन्वये औद्योगिक प्रयोजनार्थ सूट देण्यात आलेल्या जमिनीचा वापर

बदल / हस्तांतरण शुल्काबाबत निर्गमित करण्यात आलेला शासन निर्णय दि.३.२.२०१८ अधिक्रमीत करुन अशा जमिनीबाबत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात येत आहे :-

१. औद्योगिक प्रयोजनार्थ सूट दिलेल्या जमिनीचे वापर प्रयोजन न बदलता केवळ औद्योगिक प्रयोजनासाठी हस्तांतरीत केल्या जाणार असतील व जमिनीच्या इतर हक्कात घेण्यात आलेली “नाजकधा कलम २० अन्वये औद्योगिक प्रयोजनार्थ सूटीखालील क्षेत्र” ही नोंद कमी करण्याची आवश्यकता नसेल तर कलम २० अन्वये सूट देण्यात आलेल्या जमिनीसाठी नाजकधा अंतर्गत हस्तांतरण शुल्क वसूल करण्याची आवश्यकता नाही .
२. नाजकधा कलम २० अन्वये औद्योगिक प्रयोजनार्थ सूट देण्यात आलेल्या जमिनीचे अन्य प्रयोजनार्थ वापर / हस्तांतरण होणार असेल तर शासन निर्णय दि.१.०८.२०१९ मधील तरतूदीनुसार वसूल करण्यात येणा-या अधिमूल्याच्या (१५%) रकमेपैकी ६०% रक्कम शासनाकडे तर उर्वरित ४०% रक्कम एमआयडीसीकडे जमा करण्यात येईल. अशा जमिनीच्या इतर हक्कातील “नाजकधा कलम २० अन्वये औद्योगिक सुटी खालील क्षेत्र” हि नोंद कमी करण्यात येईल व जमिनीचा विकास औद्योगिक विकास महामंडळाच्या अटी व शर्तीनुसार तसेच विकास नियंत्रण नियमावलीमधील तरतूदीनुसार करण्यात येईल.
३. औद्योगिक प्रयोजनार्थ कलम २० अन्वये सूट देण्यात आलेल्या जमिनीबाबत शासन निर्णय दि.१.८.२०१९ नुसार निश्चित होणारे अधिमूल्याच्या रक्कमेपैकी शासनाकडे जमा करावयाची ६०% रक्कम प्रथम शासन निर्णय दि.१०.१०.२०१९ अन्वये निश्चित करण्यात आलेल्या लेखाशिर्षामध्ये जमा करण्यात येईल, तर उर्वरित ४०% रक्कम महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाच्या लेखाशिर्षामध्ये जमा करण्यात येईल. याकरीता मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०६२३१२४५५१६१२५ असा आहे. सदरहू शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

Vijay Karbhari
Chaudhari

(विजय चौधरी)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मुख्यमंत्र्यांचे सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. अध्यक्ष / उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.

- ४) मा. सभापती / उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
- ५) मा.सर्व मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
- ६) मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा / विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
- ७) मा.मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ८) प्रधान सचिव (नवि-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) प्रधान सचिव, उद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०) प्रधान सचिव /सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) अपर मुख्य सचिव /सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मुंबई
- १२) विभागीय आयुक्त, कोकण, पुणे, नाशिक, नागपूर.
- १३) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई.
- १४) जिल्हाधिकारी व सक्षम प्राधिकारी, बृहन्मुंबई, ठाणे, उल्हासनगर, पुणे, नागपूर, सांगली, सोलापूर, नाशिक, कोल्हापूर.
- १५) महानगरपालिका आयुक्त, बृहन्मुंबई, ठाणे, उल्हासनगर, मिरा-भाईंदर, कल्याण-डोंबिवली, भिवंडी, पुणे, नागपूर, सांगली-मिरज-कुपवाड, सोलापूर, नाशिक, कोल्हापूर.
- १६) सर्व सह सचिव, उप सचिव, अवर सचिव, कक्ष अधिकारी, नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) निवडनस्ती (नाजकधा-१), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई